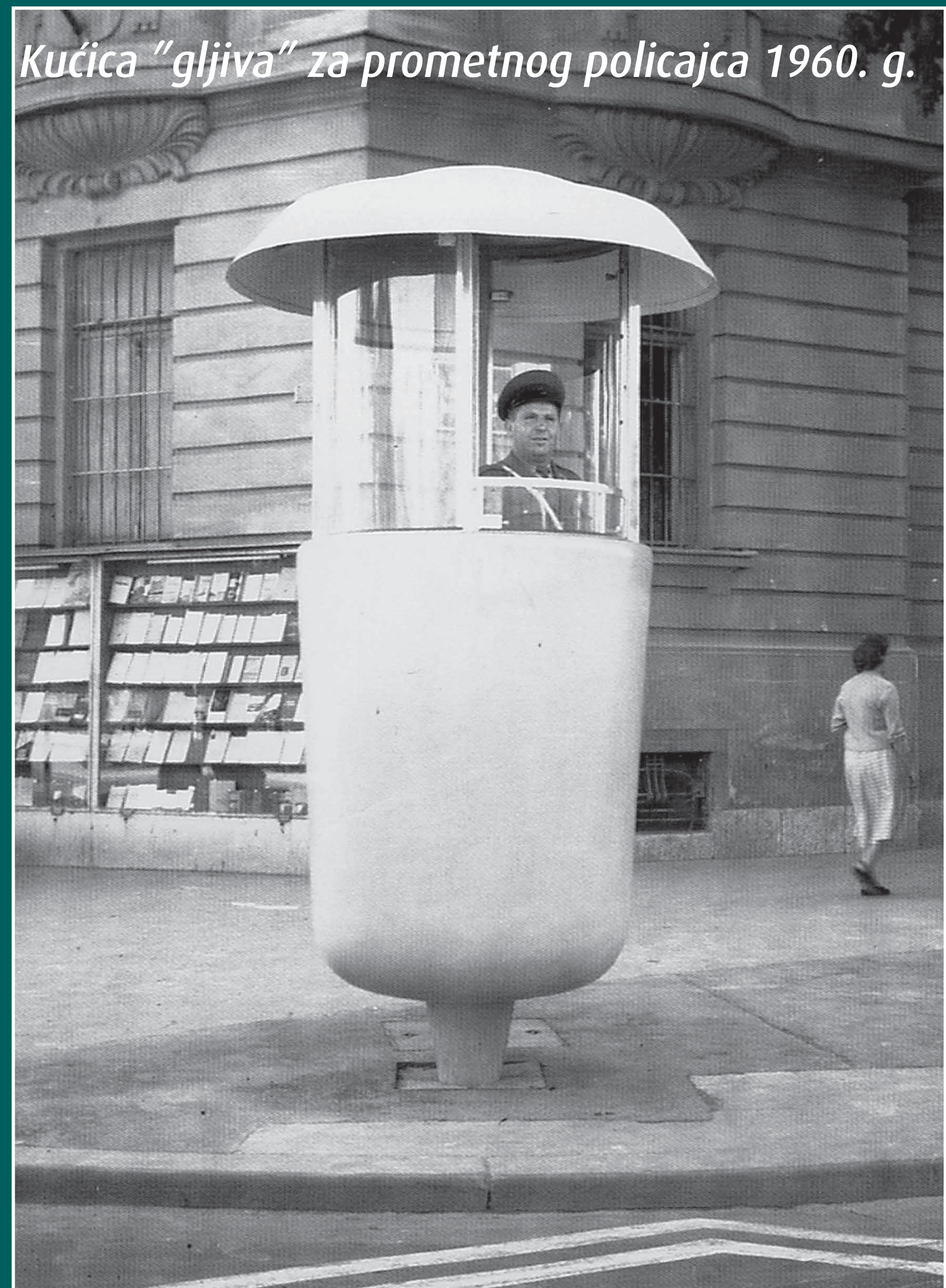

UPRAVLJANJE PROMETOM

Kućica "gljiva" za prometnog policajca 1960. g.

Policajac u upravljanju prometom, 1996. g.

Upravljanje prometom na cestama sastoji se u izdavanju naredbi sudionicima u prometu o načinu ponašanja i kretanja na određenim mjestima. Naredbe se izdaju davanjem propisanih znakova određenim položajem tijela i ruku te zvučnim znakovima/zviždaljkom. Nazočnošću prometnog policajca na križanju osigurava se veća propusna moć križanja pri čemu se mora paziti da je prometni policajac uočljiv svim sudionicu u prometu i da znakove koje upućuje sudionicima u prometu daje jednoznačno.

Upravljanje prometom na križanjima

Prije nego što se postavi na križanje, policajac se mora neko vrijeme zadržati na mjestu s kojega ima dobru preglednost stanja na križanju i prometa koji na njemu teče. Ako je križanje semaforizirano, prvo mora isključiti automatski rad semafora. Nakon toga oglašavanjem zviždaljke i uspravno podignutom desnom rukom upozorava sudionike na svoju nazočnost, lijevom rukom daje znak vozačima sa svoje lijeve strane da zaustave vozila i tek tada oprezno stupa na kolnik i dijagonalno ulazi u sredinu križanja.

Ako postoji potreba da na križanju prometom upravljuju dva ili više policajaca davanje znakova mora biti usklađeno.

Upravljanje prometom uvijek nosi određeni rizik za policajce, a najteže je kad se prometom upravlja po kiši, žarkom suncu, hladnoći ili noću.

Ručno upravljanje semaforom jedan je od načina upravljanja prometom na semaforiziranim križanjima, a primjenjuje se kad dođe do većih zastoja u prometu. Šezdesetih godina prošlog stoljeća na nekim su se gradskim križanjima postavljale „ovalne kućice“ iz kojih su policajci upravljali semaforima.

Danas su u većim gradovima sva značajna križanja semaforizirana, no i semafori imaju svoja ograničenja u tzv. prometnim špicama. Zbog gustoće prometa u razvijenim se europskim zemljama posljednjih godina uvodi i provodi sustav upravljanja radom semafora videonadzorom iz jednog središta. Kod nas takav sustav još ne postoji, ali jedan eksperimentalni pokušaj iz 1966. godine mogao bi se shvatiti kao preteča kad se iz zgrade policije u Ulici matice Hrvatske u Zagrebu nadzirao promet na susjednom križanju Petrinjske ulice i tadašnje Ulice braće Kavurića (danas Boškovićeve ulice).

Upravljanje prometom u pokretu

Takav način upravljanja prometom češće se primjenjuje na prometnicama izvan naselja, posebice u slučaju stvaranja dužih kolona. Upravljanje prometom u pokretu primjenjuje se kad se prate izvengabaritni tereti, opasni tereti, kolona vozila ili vozila pod pratnjom.

NAGRADNA IGRA ZA VOZAČE

Safet Mehmedbašić - Meho (1922.- 1991.)

Safet Mehmedbašić - Meho najpopularniji je zagrebački prometni policajac iz šezdesetih godina prošlog stoljeća. Upravljaо je prometom na zagrebačkim križanjima u vrijeme dok još nije bilo toliko semafora, a popularnost je stekao upravljajući prometom pješaka na središnjem zagrebačkom trgu prema Splavnici. Mlađim naraštajima možda je nepoznata činjenica kako se na ondašnjem središnjem trgu, današnjem Trgu bana Jelačića, odvijao promet. Za ono doba - gust. Naš je Meho znao na simpatičan način podići glas, upozoriti i podučiti. Postao je zagrebačka ikona. Rijetko je pisao kazne, a o njegovoj „simpatičnoj strogosti“ pisalo se u ondašnjem tisku.

Na križanjima u naseljenim mjestima događa se pedeset posto svih nesreća u prometu. Najčešći razlog nesreća je osnovno nepoznavanje prometnih propisa.

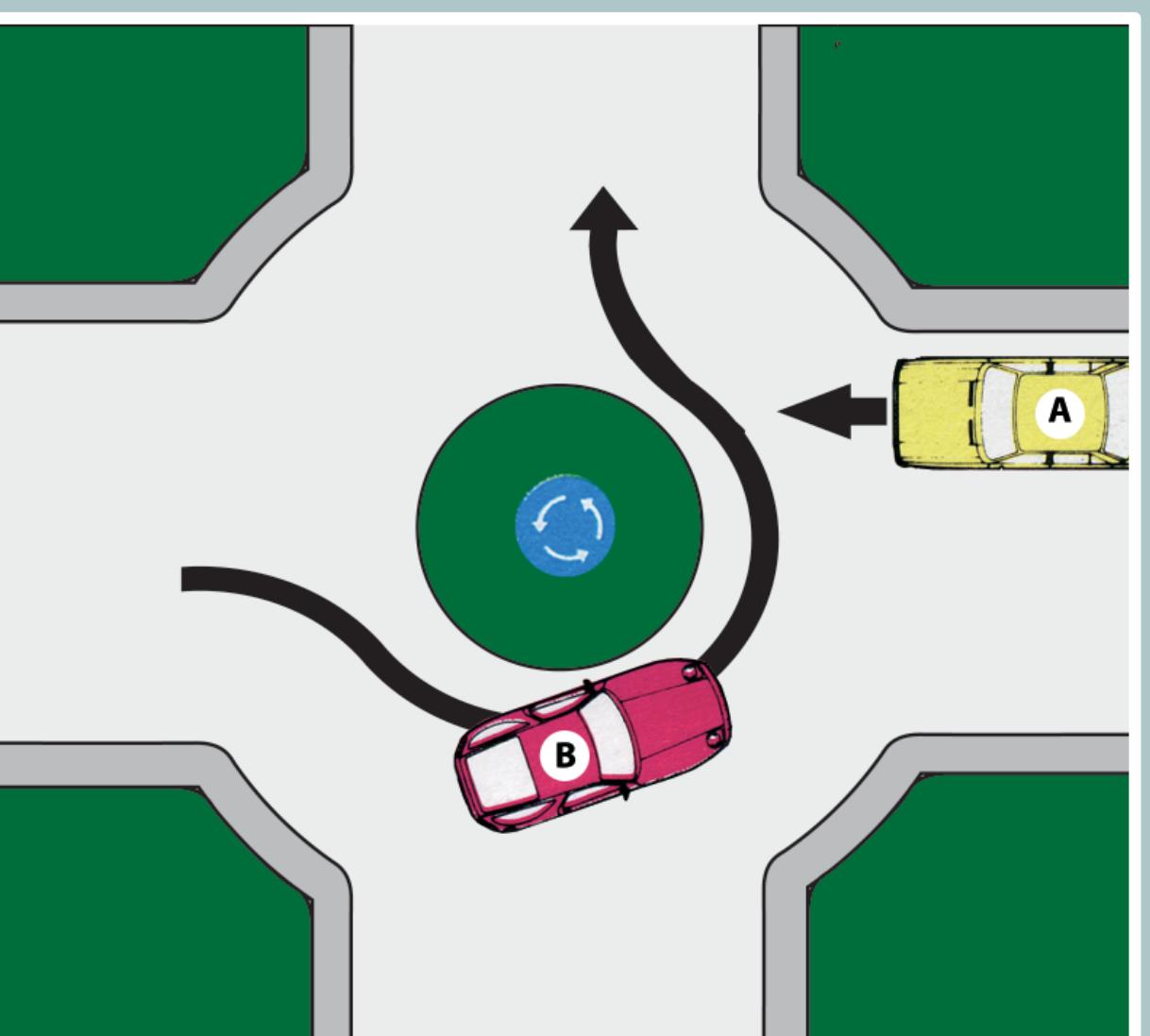
PROVJERITE SVOJE ZNANJE!

Odgovorite na tri pitanja. Označite točne odgovore i upišite vaše osobne podatke: ime i prezime, adresa stanovanja i telefonski broj.

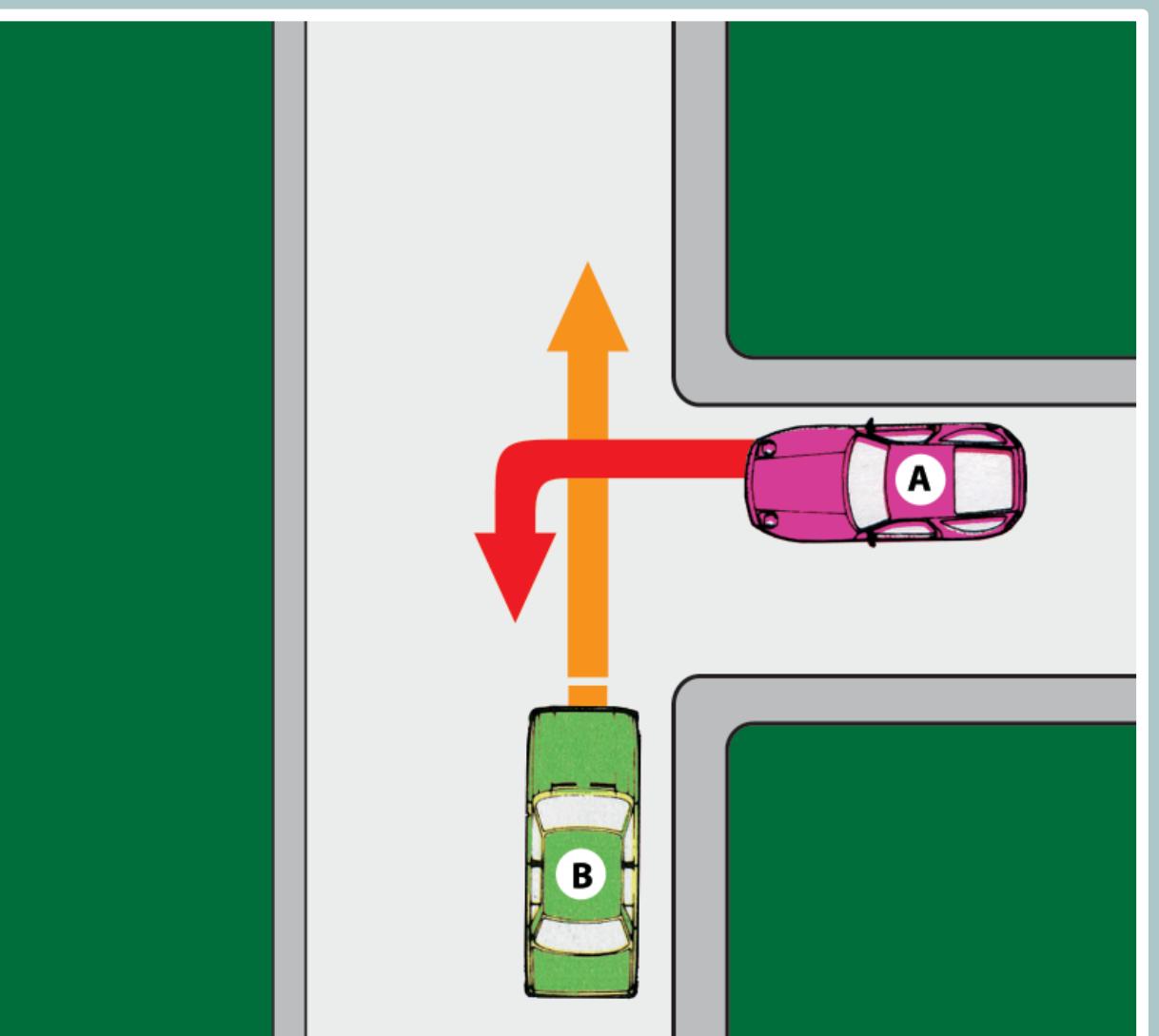
Predzadnjeg dana trajanja izložbe izvući ćemo deset listića s točnim odgovorima i dobitnike pozvati da posljednjeg dana izložbe dođu na predaju nagrada (suveniri MUP-a).

Pitanja

1. Rotor, jedno vozilo u rotoru, a drugo se uključuje s desne strane. Nema prometnih znakova. Koje vozilo ima prednost?

2. T- križanje. Jedno vozilo ide ravno , a drugo skreće ulijevo. Koje vozilo ima prednost?

3. Vozilo na križanju skreće udesno. Mora li vozač propustiti pješake?

